

# Mladí dnes veřejnoprávní média prakticky nesledují. Lidé nad 50 let častěji čerpají informace z více zdrojů

 [sosp.cz/podrobnejsi-vysledky-pruzkumu-o-svobode-slova](http://sosp.cz/podrobnejsi-vysledky-pruzkumu-o-svobode-slova)

Natálie Vachatová

18. května 2023

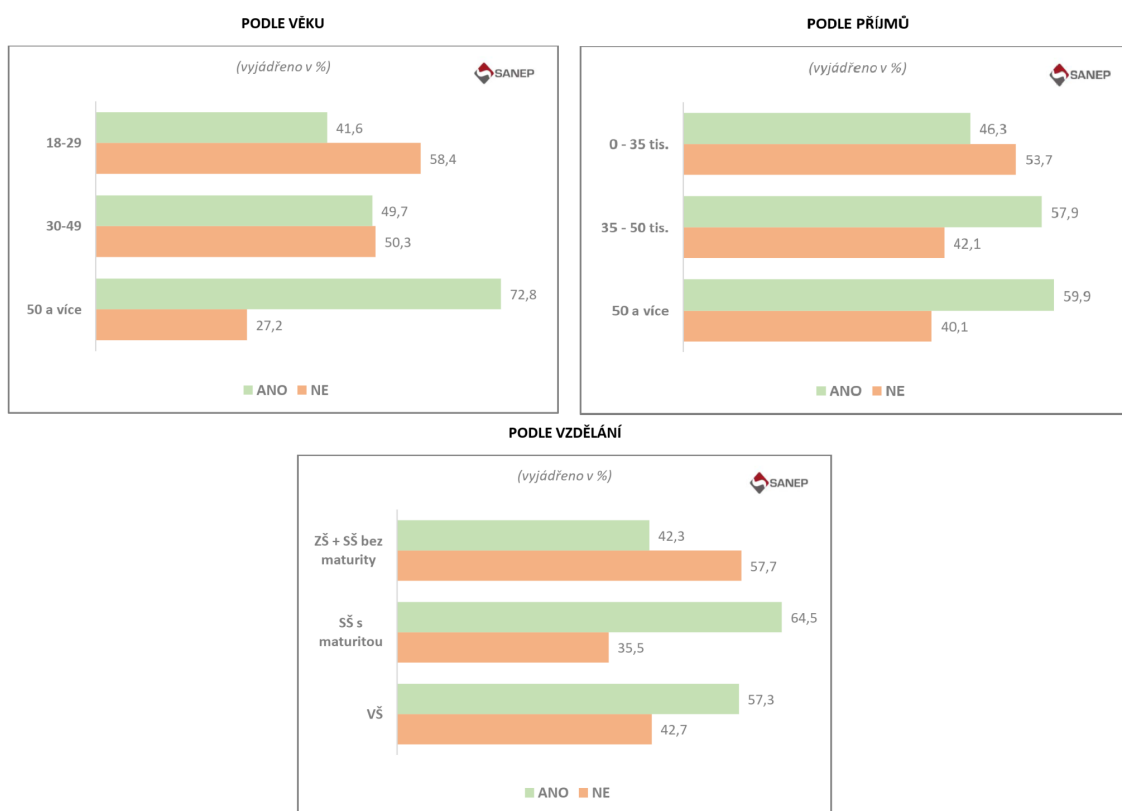


Průzkum o stavu svobody projevu, jehož výsledky jsme představili v březnu, v České republice ukázal, že více než polovina Čechů se bojí otevřeně vyjádřit své názory, přičemž největší obavu mají dotázaní z výpovědi nebo kárné diskriminace v práci. Dvě třetiny dotázaných má za to, že s dezinformacemi jakožto s přirozeným jevem demokracie, není třeba bojovat novou legislativou, která již dnes dostatečně pokrývá nebezpečné hrozby. A v neposlední řadě si respondenti myslí, že nepravdivé informace šíří především vládní politici.

Na některé grafy jsme se rozhodli podívat detailněji, abychom získali ucelenější obraz o svobodě slova u nás.

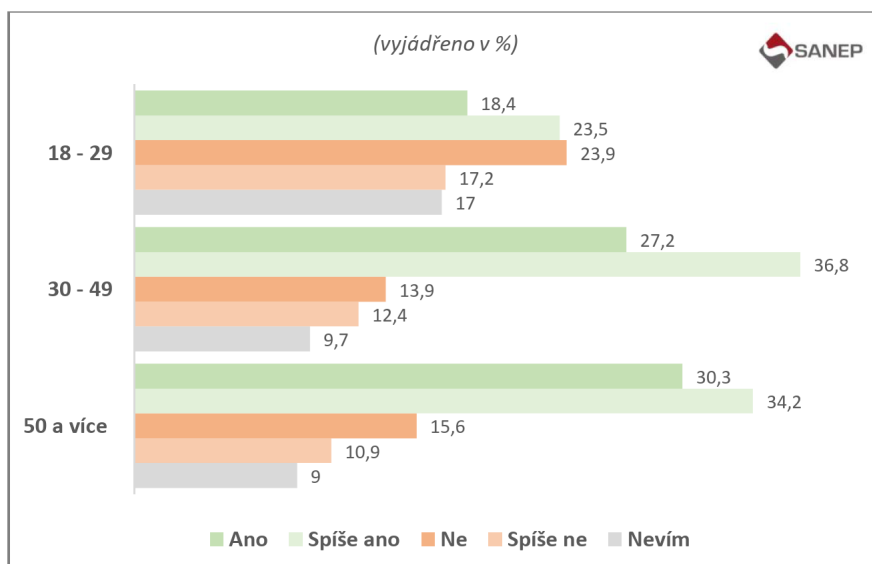
Z průzkumu vyplynulo, že nejvíce se bojí vyjádřit otevřeně své názory lidé nad 50 let (72,8 % z těch, kteří uvedli, že se své názory občas bojí otevřeně vyjádřit), lidé s vysokými příjmy nad 50 tisíc korun (59,9 %) a ti, kteří mají středoškolské vzdělání (64,5 %).

Nejkomfortněji se v této oblasti naopak cítí skupina ve věku 18-29 let, kde 58,4 % z nich uvedlo, že se své názory otevřeně vyjadřovat nebojí. Nejméně se bojí vyjádřit své názory nízkopříjmová skupina lidí (53,7 %) a ti, kteří mají základní vzdělání nebo vzdělání bez maturity (57,7 %).



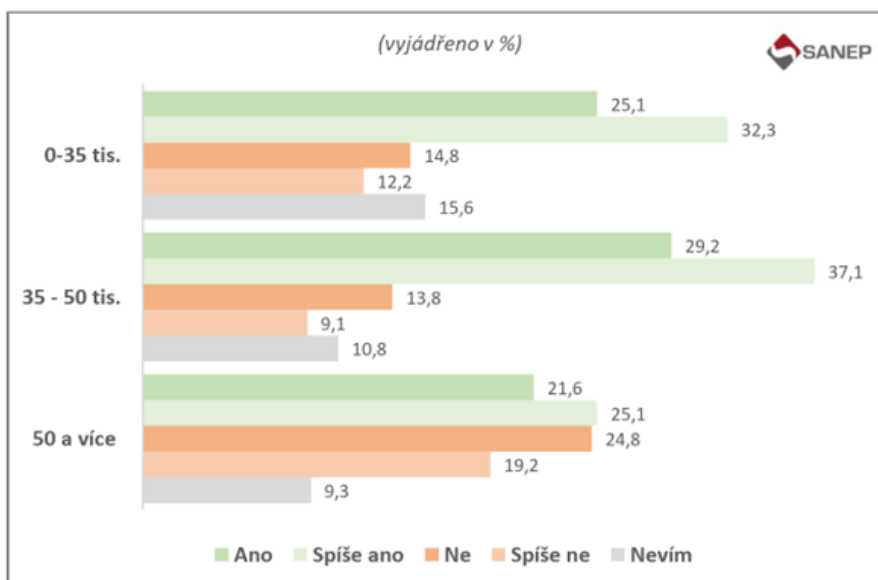
Na otázku *Máte pocit, že se do našich životů vrací cenzura a omezování svobody projevu?* téměř shodně odpovídají skupiny ve věku 30-49 let a 50+, kdy spíše ano a ano uvádí v obou případech cca 64 % dotázaných. Ve skupině 18-29 let má stejný pocit o 35 % méně lidí.

#### PODLE VĚKU

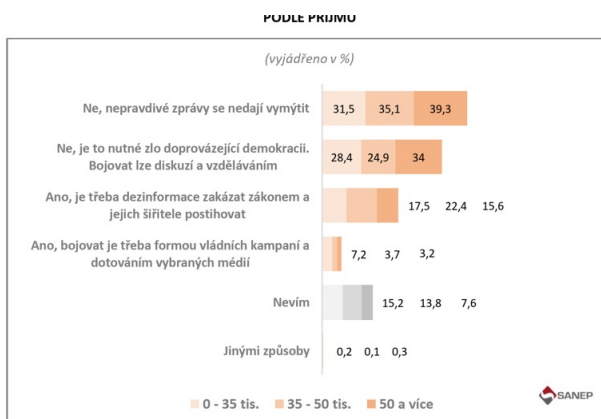
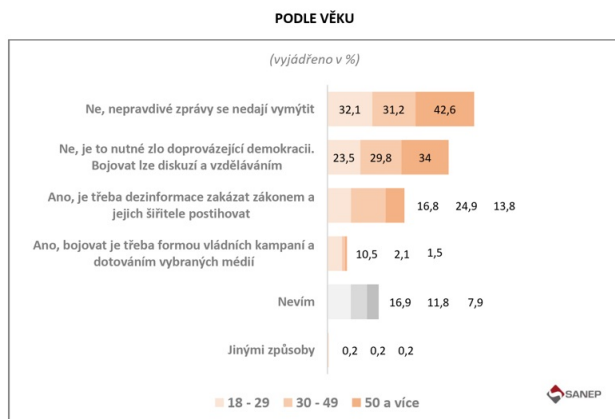


Podíváme-li se na to, jak lidé odpovídali dle svých příjmů, zjistíme, že nejvíce respondentů má pocit, že se do našich životů vrací cenzura, ze skupiny, jejíž příjmy se pohybují v rozmezí 35-50 000 Kč. Nutno říci, že ve všech příjmových skupinách převažuje pocit návratu cenzury.

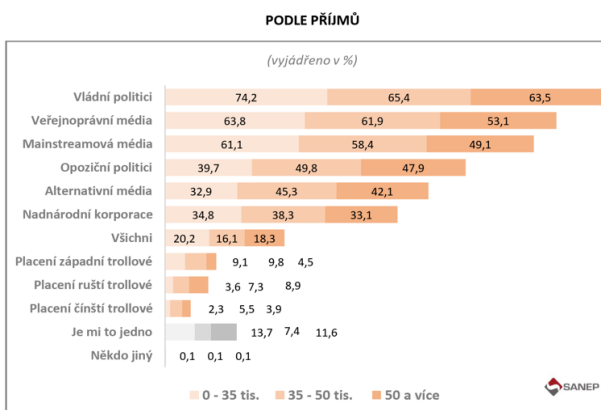
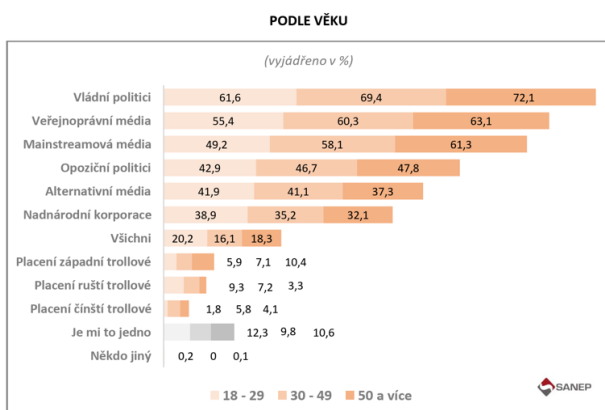
#### PODLE PŘÍJMŮ



Je potřeba bojovat s nepravdivými informacemi, případně jak? Lidé říkají jednoznačné ne, přičemž na tom panuje shoda bez ohledu na věk či příjem. Dezinformace jsou nutným zlem provázejícím demokracii, které se nedá vymýtít.

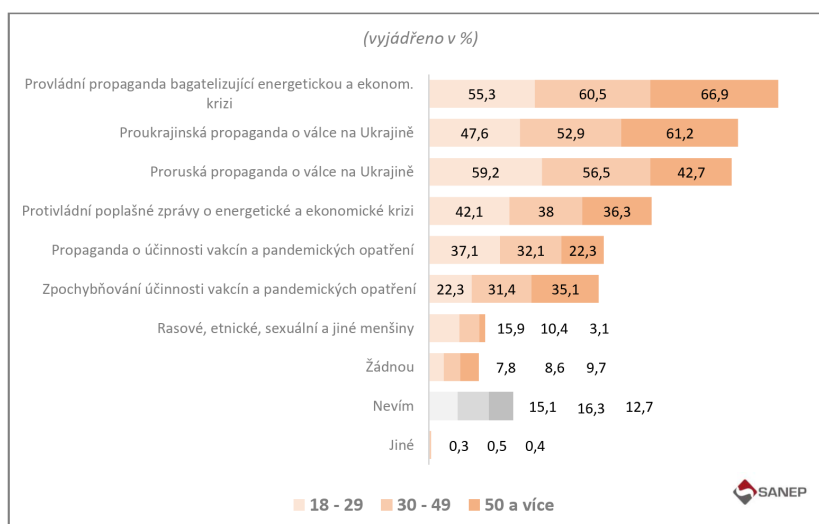


Respondenti uvedli, že nepravdivé informace šíří dle jejich názoru především vládní politici, veřejnoprávní a mainstreamová média. I na tom panuje shoda bez ohledu na věk či příjem.



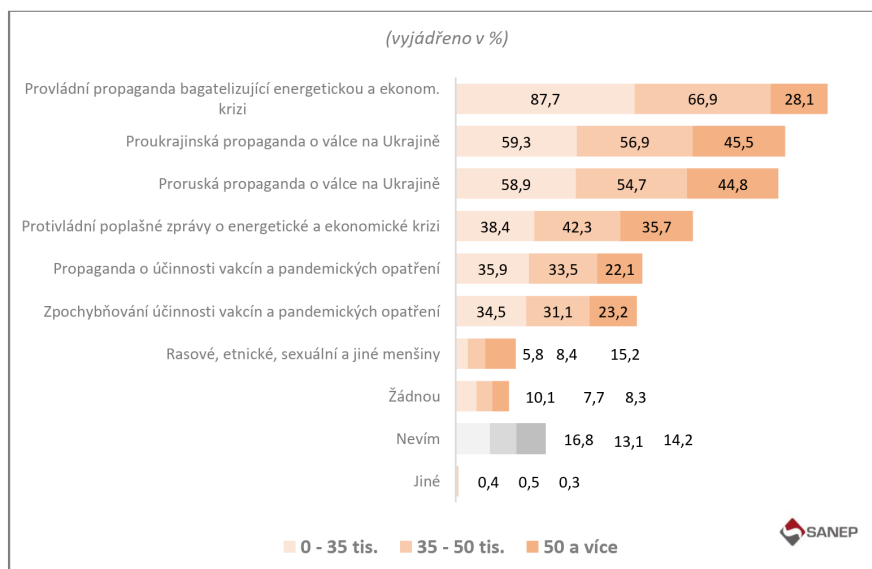
Pokud jde o šíření nepravdivých informací a zamlčování pravdivých informací, za nejvíce nebezpečnou oblast lidé v kategorii 30-49 let (60,5 %) a starší 50 let (66,9 %) považují provládní propagandu bagatelizující energetickou a ekonomickou krizi. Respondenti ve věku 18-29 let za nejvíce nebezpečnou považují proruskou propagandu o válce na Ukrajině (59,2 %).

#### PODLE VĚKU



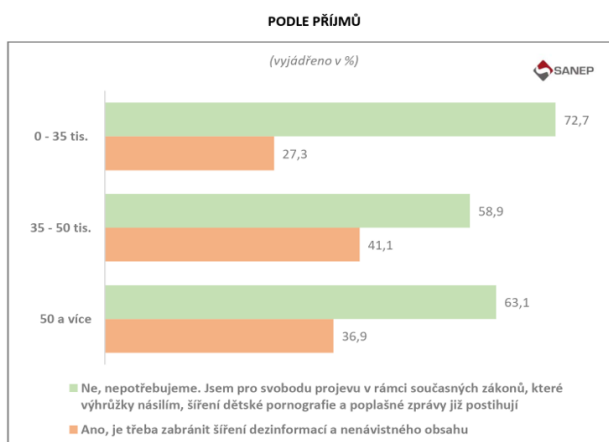
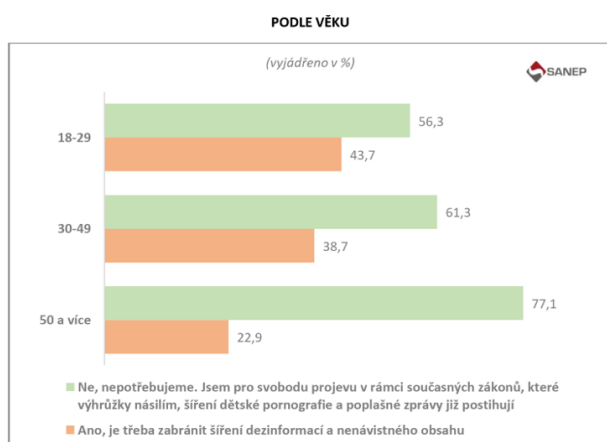
Podívejme se nyní na stejnou otázku z hlediska příjmů. Bez překvapení není, že provládní propagandu bagatelizující energetickou a ekonomickou krizi považuje za nejvíce nebezpečnou nízkopříjmová skupina (87,7 %), Nejvíce příjmoví mají větší obavu z proukrajinské propagandy o válce na Ukrajině (45,5 %) a v těsném závěsu z proruské propagandy o válce tamtéž (44,8 %).

#### PODLE PŘÍJMŮ

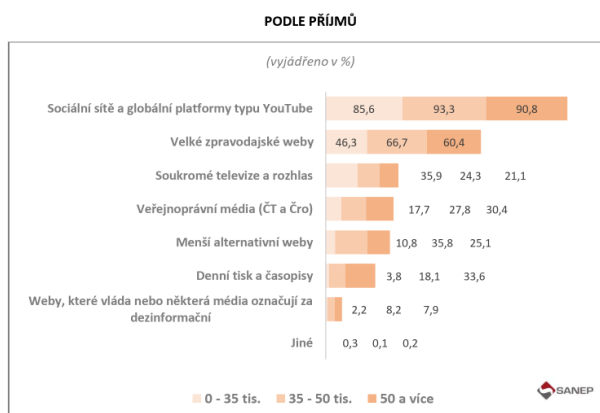
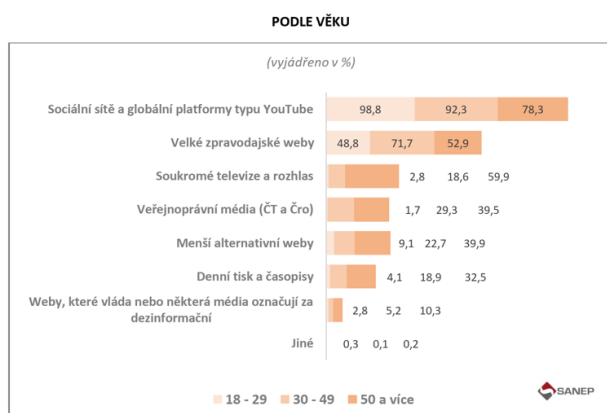


Nejvíce by novou legislativu v oblasti svobody projevu ocenila věková skupina z řad nejmladších (43,7 %) a skupina s příjmy 35-50 000 Kč (41,1 %), Lidé ve věku 50 a více let jsou přesvědčeni o tom, že žádnou další legislativu v této oblasti nepotřebujeme (77,1

%) a stejně přesvědčivě to vidí i nízkopříjmová skupina (72,7 %).  
 Důležité je poznamenat, že bez ohledu na věk a příjem panuje v této otázce shoda – žádné nové legislativy není potřeba.



Průzkum ukázal, že lidé, nehledě na věk, získávají informace spíše z jiných zdrojů, než jsou ty veřejnoprávní. Mladí ve věku 18-29 let sledují téměř výlučně jen sociální sítě či globální platformy (98,8 %) a velké zpravodajské weby (48,8 %). Veřejnoprávní média prakticky nesledují (1,7 %). Kategorie 50+ ukazuje, že se snaží častěji získávat informace z více zdrojů. Z veřejnoprávních médií čerpá nejméně skupina s příjmy do 35 tis. Kč (17,7 %). Z denního tisku čerpá informace výrazně více skupina s nejvyššími příjmy (33,6 %). Z webů, které vláda nebo některá média označují za dezinformační, čerpá informace obecně málo lidí bez ohledu na věk či příjem.



Reprezentativní průzkum prováděla agentura SANEP. Sběr dat probíhal v období 13.-26. února 2023 a zúčastnilo se jej 3256 dotázaných. Byla použita metodika internetového CAWI on/off-line průzkumu prostřednictvím unikátního internetového respondentního panelu společnosti SANEP o velikosti více než 220 tisíc respondentů v rámci České republiky. Reprezentativní vzorek byl vybrán metodou kvótního výběru a odpovídá sociodemografickému rozložení obyvatel České republiky ve věku 18+ let dle Českého statistického úřadu. Kontrola vzorku byla provedena triangulační datovou metodou. Statistická odchylka činí +/- 1,5 %.

**Naše práce je závislá na podpoře malých i velkých dárců. Nepobíráme žádné dotace a jsme plně nezávislí na státu. Budeme vděčni za jakýkoliv příspěvek.**